

UNIVERZITET
METROPOLITAN
BEOGRAD

FAKULTET ZA MENADŽMENT

INŽENJERSKI I OPERACIONI
MENADŽMENT

AKREDITOVANO

KREIRANO PO
MEĐUNARODNIM
STANDARDIMA

www.metropolitan.ac.rs

INŽENJERSKI I OPERACIONI MENADŽMENT

Varijanta 1:

- Trajanje studija: 4 godine
- Broj ESPB: 240 ESPB
- Zvanje: Diplomirani inženjer menadžmenta

Osnovne informacije:

- Polje: Tehničko-tehnološke nauke
- Oblast: Inženjerski menadžment
- Oblici studiranja: tradicionalni (U prostorijama univerziteta) i onlajn, preko Interneta (E-učenje)

ŠTA JE INŽENJERSKI I OPERACIONI MENADŽMENT?

Inženjerski i operacioni menadžment je ključni nivo upravljanja jednom organizacijom. On predstavlja spoj menadžmenta i inženjerstva uz pomoć savremenih informacionih tehnologija, odnosno planiranja, organizovanja, vođenja i kontrole i projektovanja, postavljanja i realizacije. Inženjerski i operacioni menadžment podrazumeva upravljanje procesima i resursima u organizacijama, kako bi se isporučio proizvod ili usluga kupcima. Na pozicijama operacionih menadžera ili najčešće izvršnih direktora, nalaze se ljudi koji znaju praktično da primene inženjerske principe, tehnike i načine razmišljanja na bilo koju operaciju, tj. poslovni proces i na sveobuhvatno poslovanje. Inženjerski pristup uključuje logiku, preciznost, analitičnost, kontrolu kvaliteta, kao i optimizaciju. U okviru ovog studijskog programa se školuju inženjeri menadžmenta, koji upravljaju vodećim organizacijama.

ZAŠTO ŠTUDIRATI INŽENJERSKI I OPERACIONI MENADŽMENT NA UNIVERZITETU METROPOLITAN?

Studijski program Inženjerski i operacioni menadžment na Univerzitetu Metropolitan je tako koncipiran da:

- osposobljava studente osnovnih studija za rad na konkretnim operativnim problemima u privredi i javnom sektoru;
- definiše fundamentalne koncepte, najsavremenija teorijska znanja i praktične veštine, usvajanjem znanja o planiranju, organizaciji i upravljanju nabavkom, proizvodnjom, isporukom, projektima, distribucijom i prodajom, pružanjem usluga, kvalitetom, resursima, kao i modeliranjem i optimizacijom sistema;
- obrazuje visoko stručni kadar koji pored celovitog akademskog obrazovanja, integrisanog poznavanja i razumevanja organizacionih i upravljačkih aspekata poseduje i sposobnost projektovanja, održavanja, organizovanja zadataka u savremenim tehnološkim procesima i samim tim postizanje efektivnog i efikasnog ostvarivanja delatnosti organizacije;
- pripremi stručnjake koji će unaprediti poslovanje i doprineti stvaranju dodatne vrednosti i opšteg povećanja društvenog proizvoda u proizvodnim i uslužnim organizacijama, profitnom i neprofitnom sektoru, finansijskim institucijama, itd.;
- obezbeđuje multidisciplinarna znanja koja omogućuju upis sa adekvatnim predznanjem velikog broja Master programa.
- Profesori i asistenti imaju veliko profesionalno iskustvo u radu u kompanijama i državnom sektoru i sa velikim zadovoljstvom vode studente u obilaske svojih radnih mesta prenoseći im znanja iz prakse, na taj način studenti nabolje mogu da uvide ono što uče na predavanjima i vežbama.

U programu se daje naglasak na sticanju praktičnih i primenjivih znanja i veština. Iz svakog predmeta se rade praktični projekti i veliki broj zadataka.

ZNANJE KOJE STUDENT STIČE TOKOM STUDIJA

Cilj studijskog programa Inženjerski i operacioni menadžment je da pruži studentima neophodna znanja, veštine i kompetencije kako bi po završetku studija mogli da uspešno rade ili nastave da se usavršavaju kroz istraživački rad u ovim oblastima.

Nakon završenih osnovnih akademskih studija, studenti treba da budu osposobljeni da:

- demonstriraju znanje i razumevanje u oblasti operacionog menadžmenta i srodnih polja koje se nadograđuje na stečena znanja iz srednjoškolskog obrazovanja;
- na jasan i kvalitetan način predstave informacije, ideje, alate, tehnologije, probleme i rešenja klijentima i saradnicima u cilju postizanja zajedničkog cilja;
- primenjuju znanje na profesionalan način i uz korišćenje odgovarajućih metodologija i alata učestvuju u realizaciji ciljeva pojedinaca i organizacija;
- razumevajući teorijske osnove na kojima se temelji inženjerski i operacioni menadžment, razvijaju kritičko mišljenje, kreativnost i samostalno identifikuju, formulišu, analiziraju i efikasno rešavaju postavljene probleme;
- doprinose društvu kao kompletne ličnosti kroz jasno usvojene profesionalne, etičke, socijalne i pravne standarde;
- razumeju i koriste metode implementacije i evaluacije računarski baziranih sistema, procesa, komponenata i programa da bi zadovoljili postavljene ciljeve;
- koristeći stečena znanja, veštine i kompetencije mogu da nastave profesionalni razvoj kroz kontinualno učenje tokom života, kao i nastavak studiranja na master studijama.

Ishodi učenja su opšta i specifična potrebna znanja koja obezbeđuju neophodan nivo kompetencija koje student stiče nakon ispunjenja svih obaveza – teorijskog znanja i praktičnih veština za upotrebu na poslovima i radnim zadacima za koje se bude angažovao u svojoj struci.

Ishodi učenja Inženjerskog i operacionog menadžmenta su:

- sticanje praktičnih znanja koja su neophodna privredi radi povećanja stepena konkurentnosti;
- sticanje znanja i razumevanja gradiva iz oblasti inženjerskog i operacionog menadžmenta;
- sticanje znanja i razumevanja gradiva iz opšteg menadžmenta, marketinga, IT-a, finansija, matematike, engleskog jezika...;
- sposobnost demonstriranja usvojenih znanja i veština predavljanja informacija, ideja, problema i mogućih rešenja, kako u organizaciji u kojoj rade tako i stručnoj i opštoj publici.

KOJIM POSLOVIMA MOGU DA SE BAVE DIPLOMIRANI INŽENJERI MENADŽMENTA?

Studenti koji završe osnovne akademske studije Inženjerski i operacioni menadžment osposobljeni su da rade na različitim poslovima koji su bitni za poslodavce.

Poslovi za koje se studenti osposobljavaju su:

- Planiranje i upravljanje proizvodnjom;
- Planiranje i upravljanje procesom usluga;
- Planiranje, koordinisanje i upravljanje projektima;
- Projektovanje i organizacija uslužnih procesa;
- Analiza i projektovanje poslovnih procesa;
- Projektovanje i organizacija preduzeća;
- Projektovanje rasporeda resursa;
- Projektovanje i upravljanje sistemom menadžmenta kvaliteta;
- Reinženjering i unapređenje poslovnih procesa;
- Upravljanje i kontrola kvaliteta;
- Upravljanje procesom razvoja novih proizvoda i usluga;
- Upravljanje nabavkom;
- Upravljanje prodajom i distribucijom;
- Upravljanje ljudskim resursima;
- Upravljanje logistikom i lancima snabdevanja;
- Upravljanje strategijama operacija;
- Projektovanje pogona i rasporeda;
- Poboljšavanje operacija;
- Modeliranje i optimizacija sistema;
- Upravljanje održavanjem.

USAGLAŠENOST PROGRAMA SA MEĐUNARODNIM STANDARDIMA

Studijski program Inženjerski i operacioni menadžment je usaglašen sa preporukama asocijacije za inženjerski i operacioni menadžment APICS (The Association for Operations Management), <http://www.apics.org/> :

APICS Operations Management Body of Knowledge (OMBOK) Framework, Third Edition, 2011 (www.apics.org/docs/industry-content/apics-ombok-framework.pdf)

NAJČEŠĆA RADNA MESTA

Po završetku OAS Inženjerski i operacioni menadžment, studenti stiču zvanje diplomirani inženjer menadžmenta – i imaju integrisano znanje neophodno za stručni rad u različitim oblastima.

Na najvišim pozicijama u organizacijama i samim tim sa najvišim primanjima su upravo oni koji završe Inženjerski i operacioni menadžment. Diplomirani inženjeri menadžmenta u organizaciji mogu biti odgovorni za upravljanje nekim određenim ili svim resursima koji realizuju operacionu funkciju, tj. funkciju koja proizvodi proizvod ili uslugu.

- Operacioni menadžer
- Menadžer logistike
- Menadžer nabavke
- Direktor proizvodnje ili rukovodilac proizvodnog pogona
- Menadžer projekta
- Direktor kvaliteta
- Konsultant sistema menadžmenta kvaliteta
- Menadžer razvoja
- Menadžer ljudskih resursa
- Menadžer održavanja
- Projektant organizacije i poslovnih procesa – sistem inženjer

Važno je napomenuti da su mogućnosti zaposlenja sa stečenim znanjima pored domaće privrede, državnog sektora i uslužnih delatnosti omogućene i u inostranim firmama koje posluju na teritoriji Srbije kao i u inostranstvu imajući u vidu da je u svetu odavno prepoznat značaj diplomiranog inženjera menadžmenta.

NAŠI PARTNERI

- Trajanje studija: 4 godine
- Broj ESPB: 240 ESPB
- Zvanje: Diplomirani inženjer menadžmenta

PROGRAM ZA OAS INŽENJERSKI I OPERACIONI MENADŽMENT

Upis 2019

	Semestar	Redni broj	Osnovne akademske studije INŽENJERSKI I OPERACIONI MENADŽMENT Generacija upisana 2019/20.	ESPB	Broj časova			
					Pred.	Vežbe	Lab. vež.	DON
1. godina 2019/20	1	1	MK150 Osnovi menadžmenta	9	3	3	0	0
		2	MK100 Principi marketinga	9	3	3	0	0
		3	OM100 Uvod u operacioni menadžment	8	3	2	0	0
		4	NT111 Engleski 1	4	3	0	0	0
	2	5	MG150 Poslovne finansije sa računovodstvom	9	3	3	0	0
		6	IS210 Uvod u digitalni biznis	9	3	3	0	0
		7	OM131 Razvoj novih proizvoda	8	2	3	0	0
		8	NT112 Engleski 2	4	3	0	0	0
2. godina 2020/21	3	9	OM140 Logistika i upravljanje lancem snabdevanja	8	3	0	3	0
		10	OM210 Planiranje i upravljanje proizvodnjom	8	2	2	1	0
		11	MA104 Matematika	8	3	3	0	0
		12	NT214 Engleski za menadžere	4	3	0	0	0
	4	13	OM230 Upravljanje ljudskim resursima	8	2	3	0	0
		14	OM110 Analiza i projektovanje poslovnih procesa	9	2	4	0	0
		15	OM260 Upravljanje uslužnim procesima	8	3	2	1	0
		16	MA273 Verovatnoća i statistika	8	2	2	1	0
3. godina 2021/22	5	17	OM350 Preduzetništvo	8	3	3	0	1
		18	OM310 Pобољшanje operacija	8	3	3	0	0
		19	OM320 Modeliranje i optimizacija sistema	8	2	1	2	0
		20	OM240 Upravljanje kvalitetom	8	3	2	0	0
	6	21	OM323 Upravljanje projektima	8	3	3	0	0
		22	OM360 Upravljanje poslovnim procesima	8	3	1	2	0
		23	OM250 Modeliranje i projektovanje preduzeća	8	2	3	0	0
		24	NT210 Poslovna etika i komunikacija	6	2	2	0	0
4. godina 2022/23	7	25	MG430 Liderstvo i donošenje odluka	8	3	3	0	0
		26	Izborni predmet 1	8	2	3	0	0
		27	Izborni predmet 2	8	3	2	0	0
		28	Izborni predmet 3	8	3	2	0	0
	8	29	Izborni predmet 4	8	3	2	0	0
		30	Izborni predmet 5	8	2	3	0	0
		31	OM491 Stručna praksa	6	0	0	0	0
		32	OM495 Završni rad	6	0	0	0	0

PROGRAM ZA OAS INŽENJERSKI I OPERACIONI MENADŽMENT

Izborni predmeti // trajanje 4 godine

Semestar	Redni broj	Osnovne akademske studije INŽENJERSKI I OPERACIONI MENADŽMENT Izborni predmeti Izborni predmeti u školskoj 2019/20	ESPB	Broj časova			
				Pred.	Vežbe	Lab. vež.	DON
Izborni blok 1 (bira se 3 predmeta)							
7	od 26 do 28	IT350 Baze podataka	8	3	0	3	0
		IS205 Osnove informacionih sistema	8	3	3	0	0
		IS255 Arhitektura digitalne organizacije	8	2	3	0	0
		IS280 Analiza i projektovanje sistema	10	3	1	3	0
		OM330 Strategija operacija	8	3	2	0	0
		IS375 Pravo na Internetu	8	3	2	0	0
		MK110 Poslovna ekonomija	8	3	3	0	0
Izborni blok 2 (bira se 2 predmeta)							
8	29- 30	IS270 IT infrastruktura	8	2	3	0	0
		IT370 Interakcija čovek-računar	8	2	1	2	0
		MK375 Poslovno pravo	8	3	2	0	0
		MG410 Upravljanje organizacionim promenama	8	3	2	0	0
		MK310 Međunarodno poslovanje	8	3	3	0	0

OPISI PREDMETA OSNOVNIH AKADEMSKIH STUDIJA NA USMERENJU INŽENJERSKI I OPERACIONI MENADŽMENT (4 GODINE / 240 ESPB)

KURIKULUMI STUDIJSKIH PROGRAMA OSNOVNIH AKADEMSKIH STUDIJA INTEGRISANOG UNIVERZITETA
(PROGRAMI ZA BUDUĆE BRUCOŠE)
Školska 2019/20
13. jun 2019

Ovde su prikazani programi studija koji se nude brucošima. Po ovim programima će studirati koji u školskoj 2019/20. Upisuju prvu godinu studija. Ukoliko kasnije dođe do promena i inoviranja ovih programa, onda će se i ovi programi korigovati, da bi se u što većoj meri usaglasili sa tim inoviranim programima.

Ovo nisu programi po kojima se vrši nastava u školskoj 2019/20 zbog uključivanja promena programa za sve studente. Zbog toga, samo se prva godina studija realizuje u školskoj 2019/20. godini po ovim programima.

MK150 OSNOVI MENADŽMENTA

Cilj ovog predmeta je upoznavanje studenata sa osnovama menadžmenta kao nauke i profesije; razumevanje i ovladavanje bazičnim tehnikama i metodama donošenja poslovnih odluka u kompleksnim uslovima funkcionisanja savremenog preduzeća; ovladavanje osnovnim menadžerskim znanjima i veštinama uz razvoj sposobnosti analitičkog razmišljanja; detaljno sagledavanje i razumevanje sadržaja, oblika i međusobne povezanosti osnovnih faza procesa menadžmenta (planiranje, organizovanje, vođenje i kontrola). Stečeno znanje iz oblasti menadžmenta studenti će koristiti u prepoznavanju različitih tržišnih i poslovnih fenomena, kao i prilikom rešavanja problema koji svoje ishodište imaju u menadžment teoriji i praksi. Student će biti osposobljen da samostalno i timski radi, da samostalno, grupno i interaktivno rešava probleme, da uspostavi određeni nivo komunikacije i da adekvatno prezentuje rezultate svog rada.

MK100 PRINCIPI MARKETINGA

Cilj poslovanja u marketing orijentisanom preduzeću predstavljaju potrebe potrošača i njegovo adekvatno zadovoljavanje, jer je to ključ za postizanje primarnih ciljeva postojanja, poslovanja, i razvoja preduzeća. Cilj predmeta Principi marketinga je usvajanje osnovnih znanja o paradigmatama, metodama, tehnikama i strategijama marketinga i razvijanje sposobnosti kreiranja fleksibilnih načina reagovanja na promenljive uslove (tržišnog) poslovanja.

OM100 UVOD U OPERACIONI MENADŽMENT

Ovaj predmet izučava projektovanje sistema koji proizvode robe i usluge. Kao predmet koji uvodi studente u operacioni menadžment, predmet pruža jedan pregled komponenti u procesu dodavanja vrednosti proizvodu ili usluzi u cilju da se projektuju, proizvedu i isporuče kupcu proizvodi ili usluge. Nastavne teme ukuljućuju: projektovanje proizvoda i usluga, planiranje, projektovanje i upravljanje lancem snabdevanja, projektovanje poslova i upravljanje ljudskim resursima, planiranje pogona i projektovanje rasporeda, planiranje materijala i resursa, planiranje i upravljanje kapacitetom, planiranje i upravljanje zalihama, upravljanje totalnim kvalitetom, analiza troškova, planiranje projekta, upravljanje operacionim resursima, tanke operacije i operacije tačno-na-vreme, poboljšanje operacija i strategija operacija.

NT111 ENGLSKI 1

Engleski jezik 1 je srednji kurs opšteg engleskog jezika sa elementima jezika struke. Cilj predmeta je naučiti, obnoviti i konsolidovati poznavanje i upotrebu gramatike i vokabulara na srednjem nivou engleskog jezika, kao i razvijati i uvežbavati sledeće jezičke veštine:

- govorenje, kojim se student osposobljava da usmeno komunicira u formi razgovora na svakodnevne i profesionalne teme, usmerene konverzacije, dijaloga i kraće usmene prezentacije;
- slušanje, kojim se student osposobljava da sluša, prati i razume kraće segmente govornog engleskog jezika;
- čitanje, kojim se student osposobljava da sa razumevanjem čita kraće stručne tekstove, kao i duže polustručne, novinske i beletrističke tekstove adaptirane na srednjem nivou;
- pisanje, kojim se student osposobljava da hvata beleške na engleskom jeziku, piše rezimee kraćih stručnih tekstova, kraća privatna i poslovna pisma, kraće stručne informativne tekstove (uputstvo, izveštaj, opis) i kraće odgovore na pitanja o zadatoj temi;
- prevođenje, kojim se student osposobljava da prevodi kraće stručne tekstove sa engleskog na srpski jezik;
- integrisanje gore pomenutih veština, kojim se student osposobljava da u stvarnim situacijama kombinuje različite veštine.

MG150 POSLOVNE FINANSIJE SA RAČUNOVODSTVOM

Pokrivajući oblasti finansijskog računovodstva i delom upravljačkog računovodstva i analize bilansa, ovaj predmet pruža osnovna teorijska, metodološka i praktična računovodstvena znanja neophodna budućim menadžerima za obavljanje konkretnih poslova i rešavanje menadžerskih problema, naročito onih vezanih za odabrani smer, i predstavlja osnovu za razumevanje i praćenje ekonomskih predmeta u narednim godinama studija. Pokrivajući oblasti korporativnih finansija tj. finansijskog menadžmenta i delom upravljačkog računovodstva, ovaj predmet pruža osnovna teorijska, metodološka i praktična finansijsko-računovodstvena znanja neophodna budućim menadžerima za obavljanje konkretnih poslova i rešavanje menadžerskih problema, naročito onih vezanih za odabrani smer i predstavlja osnovu za razumevanje i praćenje ekonomskih predmeta u narednim godinama studija.

IS210 UVOD U DIGITALNI BIZNIS

Predmet sadrži informacije o ulozi informacionih tehnologija i različitih tipova informacionih sistema za različite grupe menadžera (sistemi organizacije - eng. Enterprise system, sistemi za upravljanje lancem snabdevanja, sistema za upravljanje relacijama sa kupcima, sistema poslovne inteligencije, itd.) u savremenom biznisu i mogućnosti da savremene kompanije pređu sa tradicionalne na digitalnu ekonomiju koja podrazumeva digitalizaciju proizvoda, usluga, poslovnih procesa, usvajanje digitalnih poslovnih modela, itd. U okviru ovog predmeta se obrađuju sledeće teme: Uloga informacionih tehnologija i informacionih sistema u savremenom biznisu; Digitalna ekonomija; Digitalni poslovni modeli organizacije; Digitalizacija; Globalni e-biznis-sistemi za različite grupe upravljanja; Informacioni sistemi za postizanje konkurentne prednosti; Informacioni sistemi za postizanje dobre operativne efikasnosti i približavanje kupcima; Informacioni sistemi za postizanje strateških ciljeva; E-trgovina, digitalno tržište, digitalna dobra; Sistemi za unapređenje znanja; Sistemi za unapređenje procesa donošenja odluka; Digitalno preduzetništvo.

OM131 RAZVOJ NOVIH PROIZVODA

Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa savremenim metodama za utvrđivanje potreba kupaca i tehnikama razvoja proizvoda koji zadovoljavaju te potrebe. Ove metode i tehnike se detaljno proučavaju (funkcija seminarskog rada) i primenjuju na nekom konkretnom primeru (funkcija projekta) u nastavi ovog predmeta. Posebno se izučavaju metode integralnog, odnosno simultanog razvoja proizvoda kao i metoda za simultano (paralelno) odvijanje više aktivnosti procesa razvoja. Daje se poseban naglasak na one aktivnosti za koje su odgovorni stručnjaci za marketing.

NT112 ENGLESKI 2

Engleski jezik 2 je viši srednji kurs – kombinacija opšteg engleskog jezika i jezika struke. Cilj predmeta je razviti kompetenciju iz oblasti gramatike i vokabulara, kao i razvijati i uvežbavati sledeće jezičke veštine:

- govorenje, kojim se student osposobljava da usmeno komunicira na engleskom jeziku, sa odgovarajućim izgovorom, u stvarnim komunikacionim situacijama, u formi razgovora na svakodnevne i profesionalne teme, davanja stručnih uputstava, vođene konverzacije, dijaloga i kraće usmene prezentacije;
- slušanje, kojim se student osposobljava da sluša i razume govorni engleski jezik, na opšte teme i teme vezane za IT, odnosno poslovni engleski;
- čitanje, kojim se student osposobljava da sa razumevanjem čita kraće i duže stručne tekstove, kao i duže polustručne, novinske i beletrističke tekstove adaptirane na višem srednjem nivou
- pisanje, kojim se student osposobljava da hvata beleške na engleskom jeziku, piše rezimee kraćih stručnih tekstova, kraća privatna i poslovna pisma uključujući i CV, kraće stručne informativne tekstove (uputstvo, izveštaj, opis) i kraće i duže odgovore na pitanja o zadatoj temi;
- prevođenje, kojim se student osposobljava da prevodi kraće stručne tekstove sa engleskog na srpski jezik;
- integrisanje gore pomenutih veština, kojim se student osposobljava da u stvarnim situacijama kombinuje različite veštine, sa posebnim naglaskom na grupne aktivnosti rešavanja stručnih problema.

OM140 LOGISTIKA I UPRAVLJANJE LANCEM SNABDEVANJA

Ovaj predmet se bavi konceptima logistike i istražuje razloge za porast njenog značaja za današnja preduzeća. Predmet gleda na koncept upravljanja lancem snabdevanja koji povezuje neko preduzeće sa njegovim snabdevačima i kupcima primenom novih i važnih poslovnih odnosa. Studenti se upoznaju sa temama kao što je nabavka, isporuka „tačno-na-vreme“, recikliranje i sa odnosom logistike i marketinga. Usaglašavanje snabdevanja sa tražnjom je glavni izazov svakog preduzeća. Preterane zalihe povećavaju troškova, a neredovno snabdevanje iritira kupce. Usaglašavanje snabdevanja sa tražnjom je najlakše ako preduzeće ima fleksibilni proces snabdevanja, međutim, po pravilu, fleksibilnost je skupa. U ovom predmetu, studenti uče (1) kako da odrede odgovarajući nivo fleksibilnosti u snabdevanju za određeni tip industrije, (2) istražuju strategije za ekonomsko povećanje fleksibilnosti snabdevanja preduzeća. Predmet je usmeren pre svega ka kvantitativnim i kvalitativnim pitanjima koja se javljaju pri integrisanom projektovanju i upravljanju celom logističkom mrežom. Daju se modeli i tehnike rešavanja za određivanje položaja pogona i za projektovanje logističke mreže. Pored toga, u vidu diskusija i analiza primera, razmatraju se kvalitativna pitanja: strukture distributivne mreže, centralizovanog ili decentralizovanog upravljanje mrežom, varijabilnosti lanca snabdevanja, stateškog partnerstva i projektovanje proizvoda za logistiku. Takođe, u delu razvoja aplikacija nad bazama podataka, kurs pomaže studentima da razumeju način na koji su veliki paketni sistemi zavisni od sistema za upravljanje bazama podataka, da se upoznaju sa tehnologijama koje pružaju mogućnost donošenja odluka u okviru šire oblasti poslovne inteligencije.

OM210 PLANIRANJE I UPRAVLJANJE PROIZVODNjom

Ovaj predmet uvodi studente u principe efektivnog planiranja i upravljanja proizvodnjom. Predmet predstavlja koncepte planiranja na svakom nivou, od strateškog do taktičkog. Uključene su sledeće nastavne teme: Osnove planiranja, dugoročno planiranje, predviđanje, prodaja i planiranje operacija, kontrola prodaje i planova operacija, srednjeročno istraživanje i glavno terminiranje. Predmet se takođe bavi prioritetima i upravljanjem kapacitetom kroz upotrebu metode planiranja potrebnih materijalima (MRP), upravljanje kapacitetima, planiranje potreba (CRP), upravljanje proizvodnim aktivnostima (PAC) i radom po principu „tačno-na-vreme“ (JIT). Ovaj predmet se bavi i izvršenjem plana proizvodnje i glavnog termin plana proizvodnje, reakcijama na ograničenja u kapacitetima, i održavanjem upravljanja individualnim naložima. Predmet pruža i osnovna znanja o principima i tehnikama upravljanja zalihama, obezbeđujući studentima razumevanje njihove uloge u upravljanju zalihama i uticaj zaliha na poslovanje.

MA104 MATEMATIKA

Matematika predstavlja bazični predmet koji igra važnu ulogu u razumevanju nauke uopšte, kompjuterskih nauka, tehničkih nauka i dr. Ovaj nastavni predmet omogućava studentima da razumeju i ovladaju osnovnim znanjima iz matematike potrebnim za praćenje daljih studija. U okviru ovog predmeta studenti će, na početku, izučavati elemente linearne algebre i to: determinante, matrice i sisteme linearnih jednačina. Jedan deo gradiva je posvećen vektorskoj algebrama, kao i analitičkoj geometriji u prostoru. Uvod u matematičku analizu realne funkcije jedne realne promenljive počinje predavanjima koji su u vezi sa pregledom elementarnih i neelemantarnih funkcija, preko realnih nizova, zatim granične vrednosti i neprekidnosti, diferencijalnog računa, zaključno sa integralnim računom. Na kraju se izučavaju elementi teorije verovatnoće.

NT214 ENGLSKI ZA MENADŽERE

Engleski jezik za menadžere je viši srednji/napredni kurs engleskog jezika struke u oblasti menadžmenta. Cilj kursa Engleski jezik za menadžere je konsolidovati upotrebu gramatike na višem srednjem nivou, proširiti opšti, i naročito, stručni vokabular i uvežbavati njihovu upotrebu u različitim jezičkim funkcijama, kao i usavršavati i integrisati sledeće jezičke veštine:

- govorenje, kojim se student osposobljava da usmeno komunicira na engleskom jeziku, sa odgovarajućim izgovorom, u stvarnim komunikacionim situacijama, u formi razgovora na svakodnevne i profesionalne teme, davanja stručnih uputstava, grupnog rešavanja stručnih problema, dijaloga i kraće usmene prezentacije;
- slušanje, kojim se student osposobljava da sluša i razume govorni engleski jezik, naročito teme vezane za marketing i menadžment;
- čitanje, kojim se student osposobljava da sa razumevanjem čita kraće i duže stručne i naučne tekstove, kao i duže polustručne, novinske i beletrističke tekstove adaptirane na višem srednjem i naprednom nivou;
- pisanje, kojim se student osposobljava da hvata beleške na engleskom jeziku, piše rezimee kraćih stručnih tekstova, vodi kraće;
- poslovne prepiske, piše kraća privatna i poslovna pisma, kraće stručne informativne tekstove (uputstvo, izveštaj, opis, pisana diskusija) i kraće i duže odgovore na pitanja o zadatoj temi;
- prevođenje, kojim se student osposobljava da prevodi kraće stručne tekstove sa engleskog na srpski jezik;
- integrisanje gore pomenutih veština, kojim se student osposobljava da u stvarnim situacijama kombinuje različite veštine, sa posebnim naglaskom na grupne aktivnosti rešavanja stručnih problema.

OM230 UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

Cilj predmeta je sticanje osnovnih znanja i sposobnosti u cilju dostizanja visokoprofesionalnog odnosa prema ljudskom kapitalu kompanije, njegovom oblikovanju i razvoju, pri čemu ljudski kapital predstavlja zaposlene sa celokupnim rasponom individualnog i kolektivnog znanja, sposobnosti, stavova, mogućnosti, ponašanja, iskustva i emocija.

OM110 ANALIZA I PROJEKTOVANJE POSLOVNIH PROCESA

Predmet upoznaje studente sa primerima poslovnih procesa, sa ciljem da nauče kako da opišu jedan proces dijagramom toka. Ovaj predmet upoznaje studente sa veštinama i tehnikama koje su neophodne za analizu postojećih procesa, odnosno analizu stanja ili tzv. 'AS-IS' analizu. Studenti uče kako da projektuju nove poslovne procese ili da izmene delove postojećih projekta, ili da manjim korekcijama poboljšaju postojeće procese, te na taj način rade analizu budućeg procesa ili tzv. 'TO-BE' analizu. Takođe, u okviru predmeta obrađuju se tehnike merenja izlaznih rezultata, merenja ključnih parametara procesa kao što su kapacitet ili ciklusno vreme, odnosno kako da se vrši poboljšanje procesa nalaženjem i uklanjanjem uskog grla li boljom podelom posla među ljudima uključenih u proces.

MA273 VEROVATNOĆA I STATISTIKA

Prvi deo kursa je posvećen osnovnim temama iz teorije verovatnoće. U njima se studenti upoznaje sa slučajnim događajima i njihovim verovatnoćama, s pojmovima vezanim za slučajne promenljive i njihovim numeričkim karakteristikama, kao i centralnim graničnim teorema. U drugom delu kursa su obrađene teme iz statistike. Jedan deo tih tema se odnosi na deskriptivnu statistiku, dok se drugi odnosi na statističko zaključivanje.

OM260 UPRAVLJANJE USLUŽNIM PROCESIMA

U ovom predmetu se studenti osposobljavaju da projektuju i upravljaju uslužnim sistemima i procesima. Tu se razmatraju operacije, marketing i ljudski resursi, uvodi se u tehnologiju koja se pojašnjava kroz primere. Predmet se obrađuje kroz više tema: dizajn servisa, okruženje i lokacija, kvalitet servisa, upravljanje redovima, upravljanje potražnjom i kapacitetima, uslužne interakcije, predviđanje i upravljanje opterećenjem. Kroz različite primere usluga, kao što u zdravstvo, finansije, konsalting, zabava, ugostiteljstvo, avio transport, školstvo, ekologija, znanja se konkretizuju i utvrđuju. Na primerima uspešnih uslužnih sistema identifikuju se faktori koji tome doprinose. Na taj se način studentima pomaže i sugeriše kreativan pristup. Uspešniji uslužni sistemi se od svoje konkurencije u osnovi razlikuju u načinu upravljanja. Deluje se na sasvim drugačijim pretpostavkama o načinu postizanja uspeha. Rezultati se ne iskazuju samo u osnovnim performansama, već i u zalaganjima zaposlenih, te u kvalitetu usluge, odnosno zadovoljstvu klijenata. U celini se usluga mora unaprediti kroz marketing, tehnologiju, ljudske resurse, informacije, kako bi se nadmašila konkurencija. U predmetu se upravljanje usluga razmatra integralno, fokusirajući se pre svega na zadovoljstvo korisnika usluga. Integralno se posmatraju procesi, marketing, strategija, informaciona tehnologija i organizaciona pitanja.

OM350 PREDUZETNIŠTVO

Ovaj predmet ima za cilj da prezentuje različite koncepte, metode i teorijska istraživanja u oblasti preduzetništva. Pored toga što je teorijsko i naučno fundiran, on objedinjuje praktična iskustva i pruža praktične primere, koji treba da pomognu studentima da lakše implementiraju svoja stečena znanja u realnom životu i trasiraju uspešnu profesionalnu karijeru u budućnosti. Na predmetu se izučavaju sledeće nastavne teme: Razvoj i uloga preduzetništva; Uticaj preduzetništva na privredni rast i samozapošljavanje; Različiti teoriski pristupi vrstama preduzetničkih aktivnosti i karakteristike preduzetnika koje doprinose poslovnom uspehu; Menadžerske poslovne aktivnosti; Obrazovanje menadžera i preduzetnika; Osnovne funkcije menadžmenta i liderstva; Preduzetnički proces; Izbor biznisa i izrada studija izvodljivosti; Parametri za utvrđivanje uspešnosti biznisa; Izrada biznis plana – Case study; Vlasnički oblici firmi; Neke od mogućih alternativa u kreiranju biznisa – Franchising i Joint venture; Poslovna etika; Različiti načini upravljanja biznisom i različite vrste firmi; Preduzetnička organizaciona kultura; Karakteristike uspešnih preduzeća u „novoj ekonomiji“; Glavni uzroci propadanja biznisa.

OM310 POBOLJŠANJE OPERACIJA

Sve operacije, bez obzira kako su dobro uređene, mogu se dalje poboljšavati. Ovaj predmet analizira pristupe i tehnike koje se mogu primeniti za poboljšanje operacija. Uključene su sledeće nastavne teme: merenje i poboljšanje performansi, prioriteta u poboljšanju, pristupi i tehnike za poboljšavanje, kao što su ulazno-izlazni dijagrami, tačkasti dijagrami, dijagrami sa uzročnim efektima, pareto dijagrami, koncept „tačno-na-vreme“ i principi i tehnike tankih operacija, metode i tehnike kontinualnog poboljšavanja, upravljanje totalnim kvalitetom (TQM), sistemi i procedure kvaliteta, sprečavanje kvarova i oporavak od njih, i pristup šest-sigma.

OM320 MODELIRANJE I OPTIMIZACIJA SISTEMA

Predmet se bavi rešavanjem problema naličkim modelima. Uvod u optimizaciju, linearno programiranje, celobrojno i dinamičko programiranje, metodi za programiranje cilja; Simpleks metod i analiza osetljivosti; Praktične primene upotrebom softvera za optimizaciju; Odlučivanje analitičkim postupcima; Uvod u stohastičko programiranje; Rešavanje problema upotrebom analitičkih modela.

OM323 UPRAVLJANJE PROJEKTIMA

Cilj predmeta je sticanje znanja i veština za upravljanje projektima (UP). Predmet čine sledeće nastavne teme: (1) Uvod: Šta je projekat?; (2) UP: definicija, koncepti, sistemski pristup; (3) Ciklus razvoja sistema UP – Rane faze: Identifikacija problema, Iniciranje projekta, Ugovaranje projekta; (4) Osnove planiranja i logički okvir projekta; (5) Osnove planiranja projekta i osnove tehnike mrežnog planiranja; (6) Mrežno planiranje i PDM; (7) PERT, CPM, Alokacija resursa, GERT; (8) Predviđanje troškova i budžetiranje projekta; (9) Upravljanje rizikom u realizaciji projekta; (10) Kontrola realizacije projekta; (11) Informacioni sistem za UP; (12) Evaluacija, izveštavanje i završavanje projekta; (13) Organizaciona struktura i finansiranje projekta; (14) Projektni tim: Uloge, odgovornosti i autoriteti na projektu, rešavanje konflikata; (15) Uspeh i neuspeh projekta, naučene lekcije. Glavni praktični deo predmeta je izrada projekta: svaki student treba da realizuje jedan projekat kojim treba da pokaže svoju spremnost da primeni stečena znanja u upravljanju konkretnim projektom. Projekat definišu zajedno student i profesor, kako bi se izabrala tema koja najviše odgovara aktivnostima studenta. Vrlo je značajno da student uradi projekat, jer on najbolje pokazuje stepen razumevanja i sticanja znanja na predmetu. Konačno, rezultat ovog predmeta za studenta treba da budu stečena teorijska i praktična znanja i veštine za samostalno upravljanje projektima.

OM240 UPRAVLJANJE KVALITETOM

Predmet se bavi savremenim pitanjima kvaliteta proizvoda i usluga. U prvom delu nastave, studenti se upoznaju sa konceptom kontrole kvaliteta i metodologijom obezbeđivanja kvaliteta. Upravljanje totalnim kvalitetom (TQM) se izučava u drugom delu predmeta. Da bi realizovalo upravljanje totalnim kvalitetom, studenti najpre uče osnove troškova kvaliteta i ekonomije. Pored toga, studenti izučavaju teorije i poglede vodećih teoretičara za pitanje kvaliteta. Glavni način za obezbeđivanje održivog sistema kvaliteta i postizanja TQM je primena međunarodnih standarda kvaliteta serije ISO 9000. Studenti uče delove ovih standarda i uče kako da ih razumeju.

OM360 UPRAVLJANJE POSLOVNIM PROCESIMA

Upravljanje poslovnim procesima - UPP (engl. Business Process Management - BPM) je predmet u kom se izučava veza između poslovnih procesa i tehnologija kojim se ostvaruje upravljanje poslovnim procesima. U tom kontekstu se povezuje UPP (engl. BPM) i servisno-orijentisana arhitektura (SOA) IT sistema, čime se vrši inkorporiranje poslovnih procesa u organizaciji u Platformu za poslovne procese (engl. Business Process Platform – BPP), što predstavlja preduslov za inoviranje poslovnih procesa. Predmet upoznaje studente sa metodama upravljanja poslovnim procesima, a posebno se analizira upravljanje poslovnim procesima u SAP sistemu za integralno upravljanje poslovanjem organizacija.

OM250 MODELIRANJE I PROJEKTOVANJE PREDUZEĆA

Ovaj predmet se bavi strateškim osnovama preduzeća koje je procesno orijentisano i vođeno vrednostima koje stvara, upravljanjem konceptima projektovanja organizacione strukture i osnovnim poslovnim procesima koji se odvijaju u preduzeću ili u nekoj organizaciji. Opisuju se tipične funkcionalne strukture preduzeća ili organizacije. Primenom koncepta sistema, modeliranja i analize, studenti uče kako da prate tok veza i međuzavisnosti funkcionalnih grupa koje rade prema ispunjenjenju istog cilja, radi projektovanja i uređenja jedne procesno-centrične organizacije. Oni primenjuju strateški način razmišljanja o pitanjima na nivou preduzeća, kao što je integracija pojedinaca u timove, funkcije i preduzeća, kao i evolucija preduzeća u okviru svoje okoline tokom vremena. Predstavljaju se pristupi modeliranja preduzeća i okviri za njihovu integraciju.

NT210 POSLOVNA ETIKA I KOMUNIKACIJA

Predmet uvodi studente u društvena, pravna i ekonomska pitanja poslovne etike i poslovne komunikacije-modele i implikacije etičnog i efektivnog poslovnog komuniciranja na poslovanje. Kao multidisciplinarna aktivnost, predmet će se baviti poslovno-pravnim, etičko-filozofskim, psihološkim, sociološkim, retoričkim i lingvističkim aspektima komunikacije. Cilj predmeta je da se objedine ova kompleksna znanja i da studenti steknu veštinu uspešnog i etičnog poslovnog komuniciranja, kao i da studenti steknu određen stav o profesionalnoj praksi, uočavajući esencijalne probleme u procesu komunikacije.

MG430 LIDERSTVO I DONOŠENJE ODLUKA

U današnjem nestabilnom poslovnom okruženju (VUCA vremena), sve više ljudi na svim nivoima u svakoj industriji donosi sve više odluka i prisiljeni su da odluke donose što brže. U lavini informacija, većina ljudi se oslanja na kombinaciju intuicije, zdravog razuma i specijalizovanog znanja da samostalno donesu odluku. Postavlja se pitanje kako korporativni menadžer, finansijski analitičar, marketinški stručnjak, advokat, doktor, lider u neprofitnom sektoru, javni službenik, ili bilo ko ko mora da preduzme akciju, može da donosi brže, relevantne odluke sa odličnim izgledima za uspešan rezultat. Jedna od najvažnijih uloga lidera, bez obzira koja mu je pozicija u kompaniji, je donošenje odluka koje vode kompaniju ili tim ka uspehu. Lideri donose različite strateške i taktičke odluke za firmu, za zaposlene, za svoj tim, uključujući i one strategije kako će tim funkcionisati i kako će se resursi rasporediti kako bi se postigao cilj. Vođenje zaposlenih i tima je kompleksan proces koji uključuje viziju, strast, sposobnost donošenja odluka pod pritiskom i neizvesnošću, kao i sposobnost motivisanja drugih prema sopstvenoj viziji.

IZBORNI PREDMET 1, 2 i 3

IT350 BAZE PODATAKA

Baza podataka je centralno mesto svakog informacionog sistema, pa dizajniranje i implementacija baza podataka zauzimaju centralno mesto u nastavnim planovima koji se izučavaju na studijama informatike širom sveta. U okviru predmeta studenti će savladati pravila normalizacije podataka, E/R tehnike za modeliranje baza podataka, postupak inverznog inženjeringa, sintaksu i semantiku SQL-a (naredbe SQL-a za pravljenje upita nad bazom, naredbama DDL-a – Data Definition Language i DML-a – Data Manipulation Language). U okviru predmeta se takođe govori o zaštiti informacija u bazama podataka, integritetu baze podataka i obradi transakcija u bazama podataka. Po završetku kursa, studenti će biti osposobljeni da razviju konceptualni i fizički model baze podataka, izaberu odgovarajuće metode i tehnike za upravljanje informacijama pri rešavanju određenih problema i budu u stanju da izaberu i implementiraju odgovarajuća rešenja koja se koriste pri upravljanju informacijama.

IS205 OSNOVE INFORMACIONIH SISTEMA

Značaj koji danas imaju informacioni sistemi zahteva da se studentima omogući upoznavanje sa njegovim najznačajnijim komponentama, kako bi mogli da ih efikasno koriste ili učestvuju kao članovi projektnih timova u njihovoj realizaciji. S takvim ciljem je i sastavljen nastavni program ovog predmeta. Njime su obuhvaćene definicije i osnovni koncepti koji se odnose na strukturu i komponente informacionih sistema, problematiku vezanu za njihovu infrastrukturu, bezbednost itd. Naročita pažnja je posvećena ulozi informacionih sistema koju imaju u savremenim poslovnim sistemima pa se s tim u vezi govori o Web 2.0 tehnologijama u cilju unapređenja komunikacije, kolaboracije i konekcije između poslovnih partnera, primeni različitih tipova enterprise informacionih sistema radi unapređenja relacija među poslovnim partnerima, vođenja elektronske trgovine, unapređenja primene poslovne inteligencije itd.

IS255 ARHITEKTURA DIGITALNE ORGANIZACIJE

Ovaj predmet tretira vrlo aktuelnu tematiku koja se odnosi na izgradnju velikih informacionih sistema. U predmetu je najpre obrazloženo šta je IT arhitektura digitalne organizacije (eng. Enterprise architecture-EA) i zašto je neophodno napraviti tu arhitekturu. Zatim se govori o aktivnostima koje je neophodno preduzeti pri izgradnji arhitekture kao što su definisanje IT strategije, procena i izgradnja sposobnosti arhitekata koji učestvuju u izgradnji arhitekture, izgradnja i praćenje portfolija projekata razvoja ili unapređenja arhitekture, upravljanje rizicima prilikom implementacije projekta itd. Važno mesto u nastavnom materijalu za ovaj predmet imaju okviri (eng. Framework) za analizu arhitekture digitalne organizacije, pre svaga TOGAF, kao i softverski alati koji služe za beleženje rezultata primene TOGAF-a (Modelio i ArciMate). TOGAF daje smernice kojima se arhitektura sagledava na tri nivoa: poslovnom, aplikativnom/informacionom i tehnološkom, a jedan od načina da se oni integrišu je primena Servisno orijentisane arhitekture (SOA).

IS280 ANALIZA I PROJEKTOVANJE SISTEMA

U predmetu se govori o procesima, metodama, tehnikama i alatima koje organizacije koriste kako bi definisale način na koji će voditi svoje poslovanje, sa posebnim fokusom na to kako računarski bazirane tehnologije mogu da efikasno doprinesu tako organizovanom načinu poslovanja. Predmetom su obuhvaćene metodologije za analiziranje poslovnih problema, određivanje uloge računarski baziranih tehnologija u njihovom rešavanju, artikulisanje poslovnih zahteva i alternativnih pristupa za primenu tehnoloških rešenja i specifikiranje zahteva za izgradnju informacionih sistema primenom različitih strategija, koje se baziraju na sopstvenom razvoju, razvoju u kojem učestvuje treća strana i kupovinom gotovih softverskih paketa.

OM330 STRATEGIJA OPERACIJA

U ovom predmetu, studenti razvijaju sposobnost identifikacije složenih strateških pitanja u operacijama, projektovanja strategija poslovanja koja se odnose na ova pitanja, i preduzimaju efektivnu akciju radi postizanja potpunih potencijala donetih odluka. Oni ispituju šta čini strategiju neke operacije i kako organizacije mogu da kreiraju vrednost uređivanjem kompleksnosti, neizvesnosti, i razvoja proizvoda. Predmet upoznaje studente sa više koncepata, alata i tehnika za rešavanje problema vezanih za projektovanje i evoluciju mreža poslovanja, izbor i razvoj procesnih tehnologija, i kreiranje poslovnih sistema koji efektivno povezuje operacije sa kupcima, distributivnim kanalima, i sa dobavljačima. Glavne teme uključuju alokaciju resursa, odluke za ulaz ili izlaz sa tržišta, analizu konkurentnosti, upravljanje kanalima distribucije, projektovanje lanca snabdevanja, upravljanje različitostima proizvoda, i upravljanje i određivanje cena uslužnih operacija.

IS375 PRAVO NA INTERNETU

Nastavne teme koje se izučavaju na predmetu: Pojam i vrste društvenih normi. Pravna norma. Pravni poredak. Pravni akt i vrste pravnih akata. Pravni sistemi. Rok, termin, održaj, zastarelost. Subjekti prava- fizička i pravna lica. Primena prava. Pojam prava informacione tehnologije. Izvori prava na Internetu. Autonomni izvori Internet prava. Domaći propisi u oblasti Internet prava. Informaciona tehnologija i pravo. Uvod u pravo intelektualne svojine. Nelojalna konkurencija i intelektualna svojina. Izvori prava intelektualne svojine. Autorsko pravo i njemu srodna prava. Prava industrijske svojine. Krivična zaštita prava intelektualne svojine. Zaštita programa u okviru patentnog prava. Zaštita programa u okviru autorskog prava. Pravo proizvođača baze podataka. Pojam i servisi elektronske uprave. Propisi Republike Srbije u vezi sa E-upravom. Vrste naziva internet domena. Registar nacionalnog internet domena Srbije. Pravni sporovi povodom registracije naziva domena. Pojam i pojavni oblici visokotehnološkog kriminala. Krivičnopravni okvir u Republici Srbiji. Zloupotreba Web tehnologija. Evropsko pravo zaštite podataka o ličnosti. Bezbednost ličnih podataka. Sertifikacija zaštite podataka. Izvori prava RS o zaštiti podataka o ličnosti. Pravna regulativa EU u pogledu Cloud-a. Izazovi u primeni GDPR Uredbe na Cloud. Pravna regulativa EU i Srbije u oblasti fišinga. Propisi u vezi sa hakovanjem. Pravni aspekti internet špijunaže. Pravni propisi koji se odnose na Facebook. Pojam i pravno regulisanje elektronske trgovine. Zakon o elektronskoj trgovini Republike Srbije. E-mail kao dokazno sredstvo. Opšta pravila ugovora u privredi. Digitalni ugovori u pravu Republike Srbije.

MK110 POSLOVNA EKONOMIJA

Pokrivajući oblast poslovne ekonomije, ovaj predmet pruža osnovna teorijska znanja vezana za poslovanje preduzeća, pravne forme, način funkcionisanja preduzeća i osnovne ekonomske kategorije čije je poznavanje neophodno budućim menadžerima za obavljanje konkretnih poslova i rešavanje menadžerskih problema, naročito onih vezanih za odabrani smer. Studenti će nakon ovog kursa poznavati osnovne pravne forme privrednog društva, njihove specifičnosti sa posebnim naglaskom na upravljanju i organima upravljanja u različitim privrednim društvima. Usvojiće ključne ekonomske kategorije, a pre svega znanja vezana za ulogu, karakteristike i značaj proizvodnje i reprodukcije, imovinu, kapital, procenu vrednosti uloga, tokove vrednosti u biznisu, raspodelu rezultata, povezivanje privrednih društava.

IZBORNI PREDMETI 4 I 5

IS270 IT INFRASTRUKTURA

Ovaj predmet predstavlja uvod u IT infrastrukture za studente smera informacionih sistema. On obuhvata teme koje se odnose na arhitekture računara i računarske mreža, sa naglaskom na uslugama i mogućnostima koje rešenja IT infrastruktura omogućavaju u nekoj organizaciji. To daje studentima znanja i veštine koje su im potrebne za efikasno komuniciranje sa stručnjacima čiji je poseban fokus na hardveru i softverskim sistemima, kako bi mogli da projektuju organizacione procese i softverska rešenja koja zahtevaju dublje razumevanje mogućnosti i ograničenja IT infrastruktura. Takođe, priprema studente za organizacione uloge koje zahtevaju komunikaciju sa spoljnim dobavljačima komponenti i rešenja IT infrastruktura.

IT370 INTERAKCIJA ČOVEK-RAČUNAR

Teorijska nastava pokriva nekoliko ključnih oblasti koje se tiču dizajniranja interakcija između ljudskih aktivnosti i računarskih sistema koji ih podržavaju konstruisanim interfejsima kao i fenomenima koji ih okružuju: poznavanje korisnika, dizajn interakcije, programiranje interaktivnih sistema, korisnički orijentisan dizajn i testiranje, nove interaktivne tehnologije, kolaboracija i komunikacija, bezbednost, statističke metode, augmentovana i virtuelna realnost. Praktična nastava prati teorijsku nastavu analiziranjem dobrih i loših modela u dizajnu interfejsa i kroz izradu funkcionalnih prototipa uz pomoć namenskih softvera za interaktivne prototipe ili programskih jezika (HTML, JavaScript, JAVA...) u zavisnosti od zadatka.

MK375 POSLOVNO PRAVO

Poslovno pravo je skup pravnih normi, institucija i principa kojima se regulišu poslovni odnosi koji nastaju između raznih subjekata. U tim poslovnim odnosima pojavljuju se raznolike stvari, činjenice, stanja, radnje, prava i obaveze i aktivnosti kojima se poslovanje realizuje. To je, pre svega, organizovanje, proizvodnja, distribucija, finansiranje, potom konkurencija, cene, monopoli, zaposlenost, zastupanje, socijalna sigurnost, zaštita potrošača, pravni poslovi, aktivnosti kojima se one sprečavaju ili ugrožavaju, pa razni oblici kriminala i nedozvoljenih radnji i sl. Poslovno pravo predstavlja kompleksno pravo koje se može formirati, čak, kao sistem koji bi obuhvatao više pravnih disciplina od: trgovinskog, kompjuterskog, privrednog, obligacionog, transportnog, finansijskog, radnog pa do krivičnog, upravnog i druga prava čiji bi se delovi mogli povezati u jednu celinu – sistem Poslovnog prava.

MG410 UPRAVLJANJE ORGANIZACIONIM PROMENAMA

Ovaj predmet se bavi ljudskim aspektima primene softverskih sistema na nivou cele organizacije, čija primena zahteva često značajne organizacione promene. Te promene često izazivaju otpore kod pojedinih kategorija zaposlenih. U okviru ovog predmeta izučavaju se sledeće nastavne teme: problemi implementacije ERP sistema; učešće emocija na reakcije zaposlenih; faktori promena – motivi za promene, kultura organizacije i učenje metoda implementacije organizacionih sistema; upravljanje programima i projektima kao pokretači promena; podrška promenama primenom SAP tehnologije; praćenje parametara promene; faze uvođenja ERP sistema i prateće promene u organizaciji i rad u organizacije posle primene organizacionih softverskih sistema (kao što su ERP sistemi). Upravljanje organizacionim promena se u ovom predmetu izučava u kontekstu primene SAP sistema.

MK310 MEĐUNARODNO POSLOVANJE

U međunarodnoj literaturi često nailazimo na različite pojmove kao što su: ekonomski odnosi sa inostranstvom, međunarodna ili spoljna trgovina. Međutim, međunarodno poslovanje predstavlja obuhvatniji i mnogo širi pojam od pojma međunarodne trgovine. Zašto? Zato što pored međunarodne trgovine, uključuje čitav niz aktivnosti međunarodnog karaktera kao što su: međunarodno kretanje rada i kapitala, strane direktne investicije, portfolio investicija (ulaganje u hartije od vrednosti) i aktivnosti i angažovanje međunarodnih institucija. Međunarodno poslovanje, zapravo, označava ukupnost ekonomskih transakcija koje jedna zemlja ostvaruje sa inostranstvom.

KONTAKT I LOKACIJA

BEOGRAD

**Atraktivna lokacija
na obali Dunava**

NIŠ

**Atraktivna lokacija
u centru Biznis parka**

Univerzitet Metropolitan Beograd

Tadeuša Koščuška 63

11158 Beograd, Srbija

☎ +381 (11) 20 30 885

✉ info@metropolitan.ac.rs

Univerzitet Metropolitan Niš

Bulevar Svetog Cara Konstantina 80A

18116 Niš, Srbija

☎ +381 (18) 551 000

✉ info.nis@metropolitan.ac.rs